

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 czerwca 2013 roku powód, Przedsiębiorstwo Robót Mostowych (...) S.A z siedzibą w Ł.wniosł o zasądzenie od pozwanego, Skarbu Państwa-Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad zapłaty następujących kwot:

.kwoty **518.916,79** złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 maja 2008 roku do dnia zapłaty z tytułu zwrotu kosztów przestoju maszyn podczas kolizji z linią 220 kV;

.kwoty **128.450,50** wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 maja 2008 roku do dnia zapłaty z tytułu zwrotu kosztów podgrzewania betonu w listopadzie 2007 roku;

kwoty **17.093,69** złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 sierpnia 2008 roku do dnia zapłaty, z tytułu kosztów obsługi geodezyjnej w wydłużonym czasie na ukończenie kontraktu.

W uzasadnieniu swojego pozwu powód wskazał, że w ramach zawiązanego konsorcjum jako lider konsorcjum zawarł z pozwanym umowę, której przedmiotem było wykonanie robót dotyczących projektu „Budowa I etapu obwodnicy m. P. długości 12,71 km wraz z budową nowego mostu przez rzekę W. w P., długości 1038,2 mb”. Powód zobowiązał się do zakończenia robót w ciągu 25 miesięcy od daty rozpoczęcia. Jednak z uwagi na zaistniałe problemy techniczne wystąpiło opóźnienie rozpoczęcia robót o 20 dni roboczych co naraziło powoda na poniesienie dodatkowych kosztów./pозew, k.2-25/

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 sierpnia 2010 roku pozwany- Skarb Państwa reprezentowany przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad wniósł o oddalenie powództwa w całości, zaprzeczając twierdzeniom powoda co do zasady i co do wysokości./odpowiedź na pozew, k.460-479/

Pismem z dnia 26 10 .2010 złożonym przed otwarciem rozprawy, powód cofnął roszczenie co do kwoty 90.991,72 złotych, w zakresie kosztu przestoju maszyn spowodowany utratą wydajności dobowej wykonywania pali na podporach 3 i 4./ pismo złożone na rozprawie w dniu 27 października 2010 roku, k.842/

Pismem z dnia 18 lutego 2011 roku pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia dotyczącego kosztów przestojów maszyn podczas okresu kolizji z linią 220 kV w kwocie 427,925,07 z uwagi na to, że przestoje miały miejsce w maju i czerwcu 2006 roku i termin przedawnienia roszczeń wynikających z tych zdarzeń upłynął 1 sierpnia 2009 roku i 4 września 2009 roku. Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia wynikającego z przestojów maszyn przy wykonywaniu pali nr 3, który upłynął w dniu 5 września 2009 roku./pismo k.896-901/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 lipca 2005 roku powód PRM (...)S.A z siedzibą w Ł.wraz z (...)GmbH z siedzibą w B.oraz (...)Sp. z o.o z siedzibą w G.zawarły ze sobą umowę Konsorcjum w celu wspólnego wykonania projektu - Budowa I etapu obwodnicy m. P.wraz z budową nowego mostu przez rzekę W.w P.. Zgodnie z tą umową strony umówiły się, że wszyscy partnerzy Konsorcjum wobec Zamawiającego odpowiadają solidarnie, niepodzielnie i wspólnie za należyte wykonanie kontraktu oraz terminowe wykonanie robót zgodnie z warunkami kontraktu. Partnerzy konsorcjum podzielili się także zakresem wykonywanych prac. Mosty Ł.miały wykonywać roboty mostowe, (...)roboty drogowe i branżowe, (...)konstrukcje stalową. Strony ustanowiły liderem Konsorcjum powoda, upoważniając Lidera do reprezentacji Konsorcjum wobec Zamawiającego oraz osób trzecich, w szczególności do podpisania umowy oraz otrzymywania poleceń dla wszystkich i któregośkolwiek z liderów umowy oraz upoważniły Lidera do otrzymywania płatności od Zamawiającego. W przedmiocie płatności strony ustaliły, że płatności na rzecz stron będą dokonywane za pośrednictwem Lidera, jeśli płatność zostanie dokonana przez Zamawiającego./Umowa Konsorcjum k. 103-107/

W dniu 16 lutego 2006 roku została zawarta Umowa (...) pomiędzy Skarbem Państwa-Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad oraz Przedsiębiorstwem Robót Mostowych (...)S.A z siedzibą w Ł., (...) GmbH z siedzibą w B.i (...)Sp. z o.o.z siedzibą w G.. Zgodnie z treścią umowy Wykonawca zobowiązał się do zakończenia robót w terminie 25 miesięcy od daty rozpoczęcia robót. Termin na rozpoczęcie robót związanych z realizacją umowy między stronami wyznaczono na 7 marca 2006 roku. .

Elementami zawartej przez strony umowy były również: Oferta Wykonawcy z dnia 16 września 2005 roku, Szczególne Warunki Kontraktu, Ogólne Warunki Kontraktu, Instrukcja dla wykonawców, Specyfikacje Techniczne, Dokumentacje Techniczne, Harmonogram Robót oraz Umowa Konsorcjum.

/dowód: Umowa (...) z dnia 16 lutego 2006 roku k.109-110; Powiadomienie o dacie rozpoczęcia k.30, //

W dniu 2 kwietnia 2008 roku strony zawarły Aneks do powyższej umowy, w którym termin do zakończenia prac został oznaczony na dzień 13 czerwca 2008 roku.

/k. Aneks nr 1 do Umowy nr (...)z dnia 16 lutego 2006 roku, k.73)

W dniu przystąpienia do robót strona pozwana nie miała podpisanej umowy z Przedsiębiorstwem Sieci Energetycznych w przedmiocie przebudowy linii energetycznej. Podpory 1,2,3 były usytuowane w pobliżu linii wysokiego napięcia, co uniemożliwiło rozpoczęcia budowy tych podpór. Roboty rozpoczęły się od stawiania podpór 4,5,6.

/zeznania świadka Z. W. (1),k.843, R. R. (1) k- 848, J. K. k- 882, pismo z dnia 29 marca 2006 roku, k.309/

Wstępne roboty związane z przebudową linii zostały zaplanowane na dni od 22 do 28 marca 2006 roku/pismo kierownika budowy z 9 marca 2006 roku, k.304/

W dniu 19 kwietnia 2006 roku inżynier polecił wykonanie przebudowy jednotorowej linii 220 kV R.-P.na terenie miejscowości B.i Ł.oraz przebudowę jednotorowej linii 220 kV R.-P.na terenie miejscowości Z.i J.w terminach określonych przez Wykonawcę w harmonogramie przebudowy linii 220 kV. Jednocześnie inżynier poinformował, że PSE zaleca rozpoczęcie prac wymagających wyłączenia linii spod napięcia od 29 maja 2006 roku./pismo z dnia 19 kwietnia 2006 roku, k. 312/

Z powodu braku informacji o terminach wyłączenia z sieci oraz z powodu braku przekazania zatwierdzonej przez PSE dokumentacji technicznej i formalno-prawnej w terminie wykonanie przebudowy nie było możliwe//pismo, k.316/

Do przebudowy linii wysokiego napięcia podwykonawca przystąpił w dniu 20 czerwca 2008 roku/zeznania świadka Z. W. (1),k.843/

Z uwagi na brak możliwości rozpoczęcia prac przy podporach 1,2,3, Wykonawca postanowił rozpocząć roboty od podpór nr 4,5,6. W dniu 29 marca 2006 roku W. załaza teren podpory 4-6, w związku z tym, że prognozy wskazywały, że stan wód osiągnie poziom alarmowy, przerwano wykonywanie robót. Stan wody w W. uniemożliwił prace w dniach od 28 marca 2006 roku do 20 kwietnia 2006 roku./pismo kierownika budowy z dnia 30 marca 2006 roku, k.310; opinia biegłego, k. 1349; / zeznania świadka Z. W. (1),k.845/

Zgodnie z punktem 2.1 warunków ogólnych kontraktu Zamawiający zobowiązał się do zagwarantowania prawa dostępu do wszystkich części placu budowy i użytkowania ich. Jeśli Zamawiający opóźni się z przekazaniem dostępu do placu budowy lub użytkowania, to Wykonawca był uprawniony do wystosowania powiadomienia oraz uzyskiwał uprawnienie do przedłużenia czasu na ukończenie projektu oraz płatności za powstałe z tego tytułu koszty oraz utracony zysk. Jednak w Szczególnych Warunkach Kontraktu strony wyłączyły możliwość żądania przez Wykonawcę zapłaty za koszty wywołane brakiem dostępu do placu budowy. Tym samym Wykonawcy pozostało

jedynie uprawnienie do żądania przedłużenia czasu na ukończenie kontraktu, który został przedłużony o 20 dni roboczych.

/Warunki Ogólne Kontraktu na budowę, k.155,157; Szczególne Warunki Kontraktu k. 291 pkt warunek 2.1 – punkt b nie ma zastosowania /

W czasie przebudowy linii wysokiego napięcia można było realizować inne prace objęte kontraktem, mając na uwadze warunki atmosferyczne. Plan robót był bardzo szeroki.

/opinia biegłego, k.1350/

Strona powodowa założyła sobie 24 godzinny czas pracy związany ustawianiem podpór (palowaniem)

Wykonywanie prac związanych z palowaniem nie wymagało prac 24 godzinnych, lecz jedynie czasu wynikającego z umowy to jest 16-godzinnego czasu pracy.

/zeznania świadka K. G., k.891, opinia biegłego k.1350/

Ogólne warunki umowy w subklauzuli 6.5 nie przewidywały pracy na terenie budowy w dniach wolnych od pracy, chyba, że inaczej stanowi umowa, inżynier wyraził na to zgodę lub praca taka był konieczna z uwagi na ochronę życia, własności lub bezpieczeństwa.

/Warunki Ogólne Kontraktu na budowę k. 183/

W Szczególnych Warunkach Kontraktu zawarto warunki czasu pracy na terenie budowy, w myśl których Wykonawca zobowiązał się do prowadzenia robót w godzinach od 6 do 22, przynajmniej 6 dni w tygodniu. Oznacza to, że Wykonawca był zobowiązany do pracy 16 godzin na dobę.

/Szczególne Warunki Kontraktu k.289, k.295, warunek 6.5)

Zgodnie z punktem 17.4 Warunków Ogólnych Kontraktu na budowę do zagrożeń stanowiących ryzyko Zamawiającego zaliczały się również projektowanie części robót przez pracowników Zamawiającego lub inne osoby za które był odpowiedzialny oraz działania sił natury, które było nieprzewidywalne lub też takie, które od doświadczonego wykonawcy nie można było w sposób rozsądny oczekiwać, że zastosuje przeciw niemu wystarczające środki ostrożności. W razie wystąpienia powyższych sytuacji Wykonawca był zobowiązany do powiadomienia o tym inżyniera oraz naprawy tej straty lub szkody, jeśli by z tego tytułu wykonawca doznałby opóźnienia Zamawiający był zobowiązany do przedłużenia czasu, jeśli ukończenie jest lub przewiduje się, że będzie opóźnione oraz do płatności za spowodowane przez to koszty. Zagrożenia do których odnosi się klauzula 17.4 wymienione zostały w warunku 17.3 ogólnych warunków kontraktu.

/ Warunki Ogólne Kontraktu na budowę, k.241,243/

W dniu 1 lipca 2013 roku wykonawca zlecił wykonanie instrukcji bezpiecznej pracy, wykonanie odpowiedniego zabezpieczenia oraz nadzoru nad pracami przy linii 220 kV w terminie od 1 lipca 2006 roku do dnia 20 lipca 2006 roku.

/k.330/

W dniu 16 lutego 2006 roku Zleceniodawca zawarł umowę nr (...)dotyczącą obsługi geodezyjnej robót mostowych, w której określił zakres prac oraz umówiono się, że zespół geodetów będzie dyspozycyjny przez cały okres realizacji umowy wraz z dniami wolnymi od pracy a zleceniobiorca zobowiązał się do zapewnienia odpowiedniej ilości zespołów roboczych niezbędnych do wykonania zadania. Obsługa geodezyjna miała się rozpocząć w dniu 16 lutego 2006r i miała być kontynuowana do zakończenia wszystkich obiektów tj. 16 04 2008r. Aneksem nr 1 z dnia 14 04 2008r powód zmienił termin zakończenia prac geodezyjnych na dzień 15 06 2008, pozostałe warunki pozostawiając be zmian.

Opóźnienia w ukończeniu kontraktu i konieczność przesunięcia prac geodezyjnych nie spowodowało wystąpienia dodatkowych prac geodezyjnych. Umowa o prace geodezyjne obejmowała całość obsługi geodezyjnej i przesunięcie jej w czasie nie zwiększyło jej zakresu rzeczowego, (świadek R. R. (1)k- 848, W. I. (1)k- 940. Umowa nr (...), k.74, aneks nr 1- 77, opinia biegłego, k.1351/ (...) Roboty Geodezyjne i Kartograficzne – A. K. wystawiła powódce trzy faktury z 30 04. 2008 r na kwotę 27 279,20 zł (k- 81), dnia 31 05 2008r na kwotę 20 935,20 zł(k- 84), 30 06 2008r na kwotę 13 956,80 zł k- 87).

Pozwany wypłacił powódce kwotę 38.289,89 złotych tytułem obsługi geodezyjnej w przedłużonym okresie realizacji kontraktu, co stanowiło zapłatę za jeden zespół geodezyjny.

/Prześciowe Świadczenie Płatności z dnia 13 marca 2009 roku, k.344/

Przestoje maszyn powoda w związku z przestojem spowodowanym kolizją z linią 220 kV miały miejsce w miesiącach maju i czerwcu 2006 roku. Powód wystawił pozwanemu dwie faktury (odpowiednio z dwa miesiące), które stały się wymagalne po upływie 49 dni od doręczenia. Termin przedawnienia faktur zaczął biec 1.08.2006 roku i 4.09.2006 roku.

Podobnie termin przedawnienia dla roszczeń wynikających z konieczności poniesienia dodatkowych kosztów wynikających z zatrudnienia nadzoru ze strony PSE oraz utraty wydajności dobowej, bieg terminu przedawnienia rozpoczął się 5 października 2006 roku

/faktura VAT (...)k.920, faktura VAT Nr(...)k.926, faktura VAT nr (...)k.932/

Zgodnie z harmonogramem prac z dnia 28 kwietnia 2006 roku betonowanie miało się zakończyć w dniu 13 września 2007 roku, uwzględniając przedłużony czas trwania umowy betonowanie miało zostać zakończone w 19 listopada 2007 roku. Temperatury ujemne wystąpiły po 26 listopada.

/harmonogram z dnia 28 kwietnia 2006 roku, k.381/

Strony zobowiązały się, że przy przewidywanych spadkach temperatury poniżej 0* Celjusza w okresie twardnienia betonu należy wcześniej podjąć działania organizacyjne pozwalające na odpowiednie osłonięcie i podgrzanie zabetonowanej konstrukcji. Cena z 1 metr 3 betonu powinna uwzględniać wykonywanie robót, w tym koszty dodatkowych zabiegów takich jak ogrzewanie betonu.

/Szczegółowe Specyfikacje Techniczne, k.420, 428/

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy : umowy Konsorcjum k- 103, kontraktu k- 109, ogólnych warunków kontraktu k- 112, i szczególnych warunków kontraktu k- 289, aneksu k- 73, specyfikacji technicznych k- 1223, umowy wykonawcy z 16 02 2006r z firmą (...)Roboty Geodezyjne i Kartograficzne A. K. k- 74 i aneks do tej umowy k- 77, korespondencji między stronami, faktur, zeznań świadków Z. W. (1)k- 843, R. R. (1)k- 848, J. K.k- 882, K. G.k- 890, W. I. (1)k- 940, T. R. (1)k- 1014, R. R. (2)k- 1215 , opinii biegłego E. F.k- 1349 i opinii uzupełniającej k- 1378). Sąd dał wiarę wszystkim zeznającym świadkom, ich zeznania były spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniające, świadkowie zgodnie potwierdzali stan faktyczny, zachodzące przeszkody w realizacji kontraktu, różnili się jedynie o ocenie skutków tych przeszkód, każdy ze świadków ocenił je z pozycji pełnionej funkcji na budowie. Okoliczności faktyczne nie były zresztą sporne między stronami. Świadek T. R. (1)niewiele wniósł do sprawy jako zastępca Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad nie pamiętał szczegółów tego kontraktu, zaprzeczył jedynie aby Zamawiający uznał roszczenia wykonawcy a pismo świadka T. R.na które wykonawca się powoływał z k- 332 akt adresowane do J. K.kierownika projektu, nie stanowi uznania roszczeń wykonawcy tylko jest wewnętrzną korespondencją, wewnętrzną opinię, podczas gdy uznanie roszczenia musiałyby być adresowane do wykonawcy i wystawione przez inżyniera kontraktu. Biegły E. F.jest biegłym sądowym z zakresu budownictwa drogowego, norm cen i kosztorysowania i rozliczania robót w warunkach ofertowych i przetargowych. Jego opinia mimo swej lakoniczności zawiera precyzyjne odpowiedzi na pytania postawione przez sąd

w tezie dowodowej a w opinii uzupełniającej precyzyjnie odniósł się do zarzutów pełnomocnika powoda. W ocenie sądu opinia biegłego jest prawidłowa, konkretna i wystarczająca dla sądu do oceny zarzutów powoda.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest niezasadne w całości.

Odnosnie roszczenia dotyczącego przestoju maszyn spowodowanych koniecznością przebudowy linii energetycznej powód powoływał się treść kontraktu i ogólnych warunków kontraktu, na sub-klauzulę 1.9 oraz 8.4, 17.4 w związku z sub- klauzulą 17.3 a także na sub- klauzulę 2.1. W sub- klauzulach 1.9 i 2.1 jest przewidziana sytuacja opóźnienia z powodu braku dostępu do wszystkich części placu budowy oraz braku dostarczenia przez zamawiającego jakiegokolwiek rysunku lub instrukcji . sub- klauzule te przewidują możliwość uzyskania przez wykonawcę przedłużenia czasu na ukończenie prac. W warunkach ogólnych kontraktu występował w tych klauzulach punkt b, który przyznawał wykonawcy żądanie płatności za koszty powstałe z opóźnieniem z tych przyczyn, jednakże strony kontraktu w szczególnych warunkach umowy wykreśliły punkty b z sub- klauzul 1.9 i 2.1, co oznacza, że zamawiający przyjął na siebie ryzyko czasowe związane z wydłużeniem kontraktu a wykonawca ryzyko finansowe.

Sub - klauzula 8.4 (k- 193) daje wykonawcy uprawnienie do przedłużenia czasu na ukończenie z powodów: a- zmiany w ilości prac, b- jeżeli wystąpił powód opóźnienia dający tytuł do do przedłużenia czasu według jakiejś sub-klauzuli, c- wyjątkowo niesprzyjających warunków klimatycznych, d-nieprzewidywalnych braków możliwości zatrudnienia personelu lub dostępności dóbr spowodowanych przez epidemię lub działania rządowe, e-opóźnienie lub utrudnienie lub uniemożliwienie spowodowane przez zamawiającego. Ta sub-klauzula nie daje wykonawcy podstaw do dochodzenia żadnych roszczeń finansowych.

Sub -klauzula 17.3 (k- 241) wymienia zagrożenia stanowiące ryzyko zamawiającego do jakich odnosi się sub- klauzula 17.4 (k- 243). Zagrożeniem takim w niniejszej sprawie według roszczeń powoda jest pkt g- projektowanie jakiegokolwiek części robót przez personel zamawiającego, lub inne osoby, za które zamawiający jest odpowiedzialny, h – jakiegokolwiek działanie sił natury, które jest nieprzewidywalne lub takie, że od doświadczonego wykonawcy nie można było w sposób rozsądny oczekiwać zastosowania przeciw niemu wystarczających środków ostrożności. Zgodnie z sub-klauzulą 17.4 wykonawca w wypadku wystąpienia m.inn. zagrożenia opisanego wyżej może żądać przedłużenia czasu w związku z jakimkolwiek takim opóźnieniem i płatności za jakikolwiek taki koszt , który spowoduje stratę lub szkodę w robotach, dobrach lub dokumentach wykonawcy. W tym miejscu należy podnieść, że wykonawca w związku z koniecznością przebudowy linii energetycznej zyskał przedłużenie na podstawie sub- klauzuli 2.1 czasu na ukończenie robót oraz za niski poziom wód w lipcu i sierpniu 2007r i za wysoki poziom wody w lutym 2007r . Nie zostało zaakceptowane przez zamawiającego przedłużenia czasu pracy za wysoki poziom wody w czerwcu 2006r (świadek Z. W.k- 847). Wykonawca uzyskał zgodę na przedłużenie czasu do ukończenia łącznie na 56 dni (św. W. I.).

Ponadto zamawiający uznał koszty przestoju maszyn w wymiarze 16 godzin na dobę . wykonawca domaga się zapłaty tych kosztów za 24 godziny na dobę. Żądanie to nie jest uzasadnione, gdyż jak wynika z pkt 6 szczególnych warunków kontraktu – w okresie od 1 maja do 30 września wykonawca był obowiązany prowadzić roboty w godzinach od 6.00 do 22.00 przynajmniej 6 dni w tygodniu. (k- 295) Technologia wykonywanych prac nie wymagała prowadzenia robót przez 24 h na dobę. Wykonanie 1 pala w całości, które nie mogło być przerwane mieściło się w czasie 12 h.(św. W., K. G., W. I. (1), opinia biegłego). Za system organizacji pracy przez Wykonawcę nie przewidziany w kontrakcie Zamawiający nie może ponosić odpowiedzialności. Ponadto w okresie przestoju sprzętu w miejscu kolizji z linią energetyczną przy palach 1-3 i jednocześnie za wysokiego poziomu wody przy palach 4, 5,6, niewątpliwie możliwe było wykonywanie innych prac przy pomocy tego sprzętu zważywszy, że kontrakt przewidywał montaż ok. 600 pali, krótkotrwałe przeszkody przy wykonywaniu kilku pali nie powinny generować kosztów przestoju maszyn. Wykonawca miał możliwość takiej organizacji pracy aby nie dopuszczać do przestoju. Według świadka W. I. – inżyniera kontraktu „powódz nie obejmowała wszystkich podpór było do wykonania jeszcze 14 innych obiektów mostowych” Kierownik budowy św. J. M. zeznał, że „linia energetyczna wstrzymała prace na ponad miesiąc. Wykonywaliśmy inne roboty bo można było je wykonywać”.

Ponadto zasadny jest i zasługujący na uwzględnienie podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia roszczeń powoda zwrotu kosztów przestoju maszyn podczas kolizji z linią 220 kv. Zdarzenia z których powód wywodzi roszczenie o koszty przestoju maszyn miały miejsce z maju i czerwca 2006r. i fakt przestoju maszyn był już stronie powodowej znany i poniesione w związku z tym koszty przestoju. Zgodnie z przyjętymi przez strony w kontrakcie procedurami płatności- sub- klauzula 14.3 wykonawca po zakończeniu każdego miesiąca powinien przedkładać inżynierowi rozliczenie wskazujące szczegółowo kwoty, do których otrzymania wykonawca uważa się za uprawnionego. Następnie według sub-klauzuli 14.6 Inżynier wystawia Zamawiającemu Przejściowe Świadcstwo Płatności w ciągu 20 dni roboczych od otrzymania rozliczenia , podając jednocześnie kwotę, którą Inżynier określał jako należną . Zamawiający zgodnie z pkt b sub-klauzuli 14.7 dokonywał Wykonawcy płatności kwoty poświadczonej w każdym Przejściowym Świadcstwie Płatności w ciągu 49 dni od daty dostarczenia Zamawiającemu faktury. Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne . Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Mając powyższe na uwadze należy przyjąć, że roszczenie powoda stało się wymagalne z upływem terminu płatności najbliższych dwóch faktur, które obejmowały rozliczenie robót wykonanych w maju i czerwcu 2006r - Przejściowe Świadcstwo Płatności nr 3 – za okres do 31.05.2006r faktura VAT nr (...), potwierdzenie przelewu z dnia 28.07.2006 k- 924, Przejściowe Świadcstwo Płatności nr 4 za okres do 30.06 2006r – faktura nr (...) k- 932, polecenie przelewu z dnia 17.08.2006 k- 21 08 2006 k- 940.), toteż roszczenia powoda stały się wymagalne po upływie 49 dni od doręczenia tych faktur tj od dnia 1 08 2006 i od dnia 4 09. 2006r termin przedawnienia 118 k.c. wynosi 3 lata jako że powodowie prowadzą działalność gospodarczą i upłynął w dniach 1 08 2009 i 4 09 2009r . Pozew został zaś złożony 14 czerwca 2010r .

Odnośnie roszczenia z tytułu zwrotu kosztów podgrzewania betonu w okresie listopada i grudnia 2007r, roszczenie jest również niezasadne zważywszy, że kontrakt, którego elementem były specyfikacje techniczne przewidywał podgrzewanie betonu (specyfikacje techniczne pkt 5.1.3.3. k- 1234) i wykonawca był zobowiązany wliczyć koszt podgrzewania betonu w cenę jednostkową przy składaniu oferty ale celowo tego nie zrobił aby jego oferta była bardziej atrakcyjna a Wykonawca nie założył sobie że betonowanie będzie się odbywało w niskich temperaturach(zeznania świadka Z. W. „ W kosztach płatności jest przewidziana pielęgnacja betonu ale żeby nasza oferta była atrakcyjna pominieliśmy ten koszt”). Nie może zatem przenosić tych kosztów na Zamawiającego. Była to okoliczność na tyle oczywista, że nie wymagała wiadomości specjalnych, dlatego sąd nie objął jej tezą dowodową dla biegłego, z czego następnie pełnomocnik pozwanego uczynił zarzut biegłemu iż nie odniósł się do roszczenia dotyczącego kosztów podgrzewania betonu.

Roszczenie dotyczące zwrotu dodatkowych kosztów obsługi geodezyjnej w wydłużonym czasie na ukończenie, także nie znajduje żadnego uzasadnienia, bowiem wbrew temu co twierdzi pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 29 marca 2013 k- 1363 – 1368 na karcie 1366 powód miał zawartą umowę z firmą świadcząca usługi geodezyjne na ustalony zakres prac (umowa k- 74) a nie na roboczo- dniówkę. Zawarty do tej umowy aneks dnia 14 04 2008r zmienił tylko termin zakończenia prac na dzień 15 06 2008 a pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Zgodnie z umowa firma geodezyjna zobowiązana była do zapewnienia odpowiedniej ilości zespołów roboczych niezbędnych do wykonania zadania. W związku z przedłużeniem czasu na ukończenie nie zmienił się ani zakres prac geodezyjnych ani ich rozmiar, zostały one tylko przesunięte w czasie (św. R. R. (1), W. I. (1), opinia biegłego)

Powód nie uzyskał przedłużenia czasu na ukończenie z powodu wysokiego stanu wody w W. w czerwcu 2006 gdyż nie wykazał (założenia sub- klauzuli 17.3 pkt h) aby taki stan wód w czerwcu był nieprzewidywalny dla doświadczonego wykonawcy, ani nie wykazał straty czy szkody w robotach lub swoich dobrach aby uzyskać zgodnie z sub- klauzulą 17.4 pkt b płatności za taki koszt. Trudno przyjąć, że tak doświadczony wykonawca robót mostowych jak powód nie mógł przewidzieć powodzi czy choćby podwyższonego stanu wód w miesiącu czerwcu wszak z reguły wykonuje on prace na rzekach a w Polsce powódzie w czerwcu zdarzają się dość często. Wykonawca wiedział, że jest to teren zalewowy i powódzie winny być uwzględnione , przy budowach mostów są przewidywane zmiany stanu wód ale te przeszkody nie były przewidziane przez tego wykonawcę (świadek W.).

Abstrahując od opisanych przedstawionych wyżej przyczyn bezzasadności powództwa z powodów merytorycznych prowadzących do oddalenia powództwa to główną przyczyną jego oddalenia była przyczyna formalna – brak legitymacji czynnej po stronie powódki jako lidera konsorcjum. Prawo zamówień publicznych w art. 23 dopuszcza możliwość wspólnego ubiegania się przez wykonawców o udzielenie zamówienia . są oni wówczas zobligowani do ustanowienia pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo reprezentowania ich w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Pełnomocnikiem wykonawców może być osoba trzecia lub lider Konsorcjum . Prawo zamówień publicznych nie definiuje odrębnie „wykonawcy wielopodmiotowego” lecz wykonawcę (art. 2 pkt 11) w ten sposób, że jest nim osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która ubiega się o udzielenie zamówienia publicznego. Zatem uczestnikiem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub stroną w postępowaniu sądowym nie jest Konsorcjum ani lider Konsorcjum ale podmioty tworzące konsorcjum. (postanowienie SN z 27 maja 2010 – wyrok SN z 13 października 2011 w sprawie V CSK 475/10, wyrok SA w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2013 VI A Ca 1183/12) , z orzecznictwa tego wynika iż wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego są łącznie legitymowani w postępowaniu sądowym. Nie ma natomiast takiego uprawnienia jedynie jeden z wykonawców w tym lider Konsorcjum. Doktryna prezentuje taki sam pogląd wskazując, że art. 141 ustawy Prawo zamówień publicznych przesądza wyłącznie o solidarności biernej wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia , nie rodzi jednak skutku w postaci solidarności czynnej po ich stronie, czyli możliwości solidarnego domagania się zapłaty wynagrodzenia od zamawiającego, bowiem do powstania tego typu solidarności konieczny byłby wyraźny zapis ustawy. A art. 141 odnosi się wyłącznie do solidarnej odpowiedzialności za wykonanie umowy i wniesienie zabezpieczenia.

Prawna natura konsorcjum przejawia się we wzajemnym zobowiązaniu podmiotów w nim uczestniczących do wspólnego dążenia do osiągnięcia wytyczonego celu gospodarczego przez podejmowanie oznaczonych działań. W umowie konsorcjum uczestnicy dokonali podziału zadań i obowiązków, ustanowili powódkę liderem konsorcjum, która miała ich reprezentować wobec zamawiającego i osób trzecich oraz do otrzymywania płatności od zamawiającego Jednakże umowa z dnia 16 lutego 2006 z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad została zawarta przez trzech konsorcjantów i aby możliwe było dochodzenie przez lidera konsorcjum całości roszczeń z tej umowy konieczne byłoby upoważnienie go przez pozostałych partnerów przez udzielenie pełnomocnictwa procesowego. Powódka nie przedstawiła takich pełnomocnictw. Mając powyższe na uwadze powództwo podlega oddaleniu w całości .

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.